

Úradný vestník

Európskej únie

C 165

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Ročník 66

10. mája 2023

Obsah

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2023/C 165/01	Oznámenie Komisie – Oznámenie Komisie o odporúčaniach k aktualizovaným správam z roku 2020 týkajúcim sa článku 11 rámcovej smernice o morskej stratégii (2008/56/ES)	1
2023/C 165/02	Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii (Vec M.11075 – EBERT HERA ESSER HOLDING / SERVICECO) ⁽¹⁾	8

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2023/C 165/03	Výmenný kurz eura – 8. mája 2023	9
2023/C 165/04	Výmenný kurz eura – 9. mája 2023	10

INFORMÁCIE ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

2023/C 165/05	Oznámenie o oblastiach, v prípade ktorých sa môžu udeľovať povolenia na prieskum a ťažbu uhľovodíkov	11
2023/C 165/06	Oznámenie o dostupnosti oblastí v Rakúsku na účely vyhľadávania, prieskumu a ťažby uhľovodíkov	13

SK

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

INÉ AKTY

Európska komisia

2023/C 165/07	Uverejnenie schválenej štandardnej zmeny špecifikácie výrobku s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením v sektore poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ako sa uvádza v článku 6b ods. 2 a 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 664/2014	14
---------------	---	----

Korigendá

2023/C 165/08	Korigendum k predbežnému oznámeniu o koncentrácii (Vec M.11055 – EQUITIX / CUBE / RIVER RIDGE) – Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu (Ú. v. EÚ C 133, 17.4.2023) ...	19
---------------	--	----

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

**Oznámenie Komisie o odporúčaniach k aktualizovaným správam z roku 2020 týkajúcim sa článku 11
rámcovej smernice o morskej stratégii (2008/56/ES)**

(2023/C 165/01)

1. ÚVOD

Rámcová smernica o morskej stratégii (2008/56/ES) ⁽¹⁾ je celostný právny predpis. Jej cieľom je chrániť morské prostredie v Európe a zároveň umožniť udržateľné využívanie morských zdrojov a služieb. Od členských štátov sa v nej požaduje, aby posudzovali kvalitu morského prostredia, určili dobrý environmentálny stav, stanovili vhodné environmentálne ciele, vypracovali primerané monitorovacie programy a vykonali opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa smernice, ktorým je do roka 2020 dosiahnuť „dobrý environmentálny stav“ všetkých morských vôd EÚ. Ako sa zdôrazňuje v správe o vykonávaní smernice ⁽²⁾, tento cieľ sa nepodarilo v stanovenej lehote dosiahnuť vo všetkých vodách EÚ pre všetky deskriptory ⁽³⁾ uvedené v smernici.

V rozhodnutí Komisie 2017/848 sa stanovujú kritéria a metodické normy určovania dobrého environmentálneho stavu morských vôd pre každý z deskriptorov v rámcovej smernici o morskej stratégii.

Podľa smernice sa od členských štátov požaduje, aby Európskej komisii podávali správy o rôznych krokoch ich morských stratégií, aby posudzovali stav svojich morí, určili dobrý environmentálny stav a stanovili ciele. Členské štáty sú zároveň povinné vypracovať a vykonať monitorovacie programy a prijať opatrenia na dosiahnutie alebo udržanie dobrého environmentálneho stavu. Konkrétne sa od členských štátov v zmysle článku 11 ods. 1 a článku 17 ods. 4 smernice očakávalo, že do 15. júla 2020 Komisii oznámia svoje aktualizované monitorovacie programy. Prostredníctvom spoločnej stratégie vykonávania rámcovej smernice o morskej stratégii ⁽⁴⁾ sa členské štáty dohodli na zaslaní takýchto monitorovacích programov formou elektronických správ s relevantnými štruktúrovanými informáciami cez platformu WISE-Marine.

Väčšina členských štátov však správy v danej lehote nepredložila. Napriek upomienkam Komisie týkajúcim sa ich povinností podávania správ neboli do januára 2022 doručené správy od štyroch členských štátov. Dôsledkom týchto oneskorených predložení bolo omeškanie posúdenia monitorovacích programov, ktoré je Komisia povinná vykonať v zmysle článku 12 smernice.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽²⁾ COM(2020) 259 final.

⁽³⁾ V prílohe I k rámcovej smernici o morskej stratégii sa vymedzuje 11 kvalitatívnych deskriptorov, ktoré sa ďalej špecifikujú v rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/848. Patria sem: D1 – Biodiverzita; D2 – Nepôvodné druhy; D3 – Komerčne využívané ryby a mäkkýše; D4 – Potravinové reťazce; D5 – Eutrofizácia; D6 – Integrita morského dna; D7 – Hydrografické zmeny; D8 – Kontaminujúce látky; D9 – Kontaminujúce látky v plodoch mora; D10 – Odpad; D11 – Energia vrátane podmorského hluku.

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/environment/marine/eu-coast-and-marine-policy/implementation/index_en.htm

Táto správa vychádza z monitorovacích programov, ktoré do koncového dátumu v januári 2022 predložilo 18 z 22 členských štátov s námornou hranicou (Belgicko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Írsko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Litva, Lotyšsko, Holandsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Fínsko, Švédsko). Analýza a posúdenie Komisie v prípade krajín, ktoré správy predložili po januári 2022 (Grécko, Portugalsko, Bulharsko), a krajín, ktoré správy dosiaľ nepredložili (Malta ⁽⁵⁾), sa uskutoční po doručení všetkých národných správ. Komisia si ako strážkyňa zmlúv vyhradzuje právo sťahovať prípady neplnenia povinností právnymi prostriedkami, ktoré má k dispozícii.

Komisia na základe technickej a vedeckej analýzy ⁽⁶⁾ národných správ, ktorú poskytlo Spoločné výskumné centrum Komisie (JRC) a ktorá sa uverejňuje súbežne s touto správou, vypracovala niekoľko celouňijných odporúčaní. Zamerané sú na článok 11 smernice a deskriptory uvedené v prílohe I k smernici spolu s kritériami určenými v rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/848 ⁽⁷⁾.

Komisia pri vykonaní svojho posúdenia zohľadnila tieto štyri hlavné prvky.

1. Čo sa skutočne monitoruje, ako často a kde.
2. Či sú zhromažďované údaje dostatočné a užitočné na riadne posúdenie stavu mora, účinky prijatých opatrení a dosiahnutie dobrého environmentálneho stavu.
3. Regionálna súdržnosť monitorovacích programov.
4. Súdržnosť politík s ostatnými povinnosťami podávania správ v EÚ, najmä s rámcovými smernicami o odpade a o vode; so spoločnou rybárskou politikou; so smernicou o jednorazových plastových výrobkoch; so smernicami o biotopoch a o vtáctve.

V analýze JRC sa poskytujú podrobné informácie o tom, čo nahlásil každý členský štát, a zdôrazňujú sa v nej vnútroštátne nedostatky. Podľa možnosti sa v nej vykonáva porovnanie s monitorovacími programami z roku 2014, najmä pokiaľ ide o plnenie záväzkov členských štátov z roku 2014.

Cieľom analýzy je stanoviť všetky potrebné prvky a usmerňovať každý členský štát, aby prijal vhodné následné opatrenia v súlade s článkom 12 smernice. Zlepší sa tým plnenie povinností podávania správ o monitorovacích programoch v celej EÚ.

Komplexné a ucelené údaje monitorovania sú nevyhnutné na porozumenie vplyvom ľudských tlakov na morské prostredie, ako aj na posúdenie, do akej miery sú účinné rôzne opatrenia pri znižovaní týchto tlakov, čím sa prispieva k zdravým moriam a pobrežiam a v širšom zmysle k vykonávaniu Európskej zelenej dohody. V tejto súvislosti sa v nedávno prijatej správe o monitorovaní a výhľade v oblasti nulového znečistenia ⁽⁸⁾ jasne identifikuje nedostatočný objem spoľahlivých údajov ako prekážka nadväzujúcich opatrení pri plnení niektorých stanovených cieľov, a to popri pomalom pokroku v oblasti morského prostredia, najmä vo vzťahu k prevencii nadbytku živín a plastového odpadu v moriach.

2. ZISTENIA A ODPORÚČANIA

2.1 Všeobecné zistenia a odporúčania

Z posúdenia vyplýva, že nové monitorovacie programy nahlásil len malý podiel členských štátov ⁽⁹⁾. Tretina monitorovacích programov totiž zostala rovnaká ako v rámci cyklu podávania správ na rok 2014. Členské štáty vo väčšine prípadov oznámili najmä úpravy alebo aktualizácie svojich monitorovacích programov z roku 2014. Ich štruktúra bola zhodná pre každý z deskriptorov.

⁽⁵⁾ Malta nepodala správu v lehote do 22. februára 2023.

⁽⁶⁾ Tornero V., Palma M., Boschetti S.T., Cardoso A.C., Druon J.-N., Kotta M., Louropoulou E., Magliozzi C., Palialexis A., Piroddi C., Ruiz-Orejón L.F., Vasilakopoulos P., Vighi M., Hanke G., *Review and analysis of EU Member States' 2020 reports: Monitoring programmes (MSFD Article 11)* [Preskúmanie a analýza správ členských štátov EÚ z roku 2020: monitorovacie programy (článok 11 rámcovej smernice o morskej stratégii)], EUR 31181 EN, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2022, ISBN 978-92-76-55778-4, doi:10.2760/8457, JRC129363.

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/848 zo 17. mája 2017, ktorým sa stanovujú kritériá a metodické normy určovania dobrého environmentálneho stavu morských vôd a špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2010/477/EÚ (Ú. v. EÚ L 125, 18.5.2017, s. 43).

⁽⁸⁾ COM(2022) 674 final, Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Prvé monitorovanie a výhľad v oblasti „nulového znečistenia“, „Cesty k čistejšiemu ovzdušiu, vode a pôde pre Európu“.

⁽⁹⁾ Pozri s. 174 analýzy JRC.

Komisia na základe uvedených skutočností vypracovala všeobecné zistenia a odporúčania, ktoré sa uvádzajú ďalej v texte.

- Niektoré členské štáty nenahlásili monitorovacie programy pre niektoré z deskriptorov ⁽¹⁰⁾. Komisia dotknuté členské štáty vyzýva, aby bezodkladne aktualizovali a nahlásili chýbajúce údaje.
- Údaje nahlasované za rôzne prvky a parametre nie sú naprieč členskými štátmi jednotné, čo výrazne sťažuje akékoľvek porovnanie alebo posúdenie monitorovacích metód a programov. Niektoré členské štáty okrem toho nahlásili viacero aspektov, prvkov alebo parametrov, ktoré sa bezprostredne netýkajú nahlasovaného deskriptora. Komisia zdôrazňuje, že jednotné podávanie správ o jednotlivých deskriptoroch naprieč členskými štátmi je kľúčové v záujme analytického procesu ⁽¹¹⁾.
- Kritériá ⁽¹²⁾, ktoré sa mali nahlásiť, neboli nahlasované jednotne; zo 42 kritérií (primárnych aj sekundárnych) nahlásili všetky členské štáty len osem (všetky primárne) ⁽¹³⁾. Vo všeobecnosti sa zdá, že nahlasovanie primárnych kritérií bolo vyššie v porovnaní so sekundárnymi kritériami ⁽¹⁴⁾. Závisí to však od monitorovaného deskriptora. Komisia členským štátom pripomína, že monitorovacie programy by sa mali v zásade vzťahovať na všetky kritériá.
- Niektoré členské štáty (napr. Dánsko, Španielsko, Švédsko) podali správy o (sub-)regiónoch (napr. severovýchodnom Atlantickom oceáne, Baltskom mori) kombinovaným spôsobom, čo bráni vo vykonaní regionálnej analýzy. Komisia členské štáty vyzýva, aby sa pri podávaní správ v budúcich kolách zdržali takéhoto prístupu.
- Odkazy na údaje monitorovania boli poskytnuté, ich počet a prístupnosť sa však medzi členskými štátmi výrazne líši. Napríklad prístup k pôvodným údajom (a metaúdajom) je v prípade niektorých členských štátov zložitý alebo nemožný, keďže odkazy uvedené v oddiele „Prístup k údajom“ nie sú prepojené s konkrétnym súborom údajov alebo si vyžadujú dodatočné kroky na vyhľadanie údajov, prístup k nim a ich opätovné využitie. Tieto odkazy sú potrebné v záujme transparentnosti, prístupnosti a umožnenia spoločného úsilia. Komisia členské štáty vyzýva, aby overili prístupnosť a kvalitu odkazov, ktoré poskytli na prístup k údajom monitorovania. Zo skúseností vyplýva, že procesmi na zostavovanie harmonizovaných a porovnateľných údajov v celej EÚ, ako je EMODnet, možno podporiť rozsiahly prehľad založený na údajoch; mohlo by preto byť žiadúce, aby sa ďalej zväzil rozvoj takýchto procesov.
- Značné nezrovnalosti a druh informácií nahlásených členskými štátmi, pokiaľ ide o niektoré deskriptory, naznačujú, že zamestnanci príslušných vnútroštátnych orgánov sa musia oboznámiť s usmerneniami o podávaní správ a použitím odporúčaných formátov spoločnej stratégie vykonávania rámcovej smernice o morskej stratégii ⁽¹⁵⁾. Komisia prostredníctvom svojho nástroja technickej pomoci a výmeny informácií (TAIEX) orgánom verejnej správy členských štátov už poskytla možnosti budovania kapacít, pokiaľ ide o podávanie správ podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, a to napríklad v rámci partnerských projektov. Komisia členské štáty vyzýva, aby v budúcnosti zväzili túto možnosť.

⁽¹⁰⁾ Podávanie správ, pokiaľ ide o deskriptor 9, chýba v prípade Nemecka; podávanie správ, pokiaľ ide o deskriptor 1 týkajúci sa vtákov, chýba v prípade Rumunska; podávanie správ, pokiaľ ide o deskriptor 4, chýba v prípade Nemecka a Rumunska. Hoci Belgicko, Írsko, Francúzsko, Cyprus a Lotyšsko predložili správy týkajúce sa deskriptora 4, neurobili tak pre žiadne z jeho kritérií, predložili však správy, pokiaľ ide o kritériá iného deskriptora (najmä deskriptora 1). Je to najmä z dôvodu, že pre deskriptor 4 neexistuje monitorovanie. Členské štáty sa v prípade tohto deskriptora spoliehajú na údaje pochádzajúce z monitorovacích programov iných deskriptorov.

⁽¹¹⁾ Pri podávaní správ týkajúcich sa rámcovej smernice o morskej stratégii sa musí zväziť nahlasovanie monitorovaných aspektov (napr. zložiek ekosystému, tlakov naň, činností s ním spätých), prvkov (napr. konkrétnych druhov, biotopov, kontaminujúcich látok, kategórií odpadu) a parametrov, ako sa uvádza v usmernení k podávaniu správ o monitorovaní (usmerňovací dokument k rámcovej smernici o morskej stratégii č. 17).

⁽¹²⁾ Ako sa uvádza v rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/848.

⁽¹³⁾ Deskriptor 1 kritérium 2 (abundancia populácie vybraných druhov), deskriptor 3 kritérium 1 (miera rybolovnej úmrtnosti), deskriptor 3 kritérium 2 (biomasa neresiacej sa populácie), deskriptor 5 kritérium 1 (koncentrácia živín), deskriptor 8 kritérium 1 (koncentrácia znečisťujúcich látok), deskriptor 9 kritérium 1 (hodnoty znečisťujúcich látok v jedlých tkanivách), deskriptor 10 kritérium 1 (množstvo a zloženie makroodpadu) a deskriptor 11 kritérium 1 (antropogénne zvukové impulzy vo vode).

⁽¹⁴⁾ Podľa článku 3 ods. 2 rozhodnutia Komisie (EÚ) 2017/848 sa sekundárne kritériá používajú ako doplnok k primárnemu kritériu alebo vtedy, ak v prípade daného konkrétneho kritéria hrozí, že morské prostredie nedosiahne alebo neudrží dobrý environmentálny stav.

⁽¹⁵⁾ <https://circabc.europa.eu/ui/group/326ae5ac-0419-4167-83ca-e3c210534a69/library/bc5bb466-2855-4308-be2e-4a585ee8ba69/details>

2.2 Súvislosti s článkom 8 smernice (Posudzovanie stavu), článkom 9 (Určenie dobrého environmentálneho stavu), článkom 10 (Environmentálne ciele) a článkom 13 (Opatrenia)

Z analýzy vyplýva, že väčšina monitorovacích programov, ktoré predložili členské štáty, bola navrhnutá na riešenie tlakov na mori a pri zdroji ⁽¹⁶⁾. Preto boli menej vhodné na **meranie** vplyvov týchto tlakov. Okrem toho sa v analýze zdôrazňujú medzery v monitorovacích programoch členských štátov. Zdá sa, že väčšina medzier je spätá s nedostatkom dohodnutých prístupov alebo metodických noriem na úrovni EÚ alebo na regionálnej úrovni na posúdenie rôznych kritérií alebo deskriptorov.

Pokiaľ ide o pokrytie kritérií dobrého environmentálneho stavu ⁽¹⁷⁾, analýza poukazuje na často neúplné monitorovacie programy s výraznými rozdielmi medzi členskými štátmi pre každý z deskriptorov. Monitorovacie programy sú však úplnejšie vtedy, ak sa kritériá rámcovej smernice o morskej stratégii prekrývajú s požiadavkami podľa ostatných právnych predpisov EÚ. Platí to v prípade komerčného rybolovu (deskriptor 3) v zmysle spoločnej rybárskej politiky alebo v prípade eutrofizácie (deskriptor 5) podľa rámcovej smernice o vode (2000/60/ES). Potvrďuje sa tým nedostatočne konkrétne a koordinované určovanie dobrého environmentálneho stavu, čo už bolo zdôraznené v posúdení Komisie o správach členských štátov v súvislosti s článkami 8 – 10 ⁽¹⁸⁾. V skutočnosti menej ako polovica členských štátov stanovila kvantitatívne prahové hodnoty dobrého environmentálneho stavu a menej ako štvrtina členských štátov vytvorila primerané prostriedky určenia dobrého environmentálneho stavu, pokiaľ ide o deskriptory týkajúce sa biologickej diverzity, nepôvodných druhov, kontaminujúcich látok a morského odpadu.

Značný počet členských štátov v prípade všetkých deskriptorov uviedol, že monitorovanie zatiaľ nepostačuje na pokrytie ich vlastných environmentálnych cieľov. V najnovšom posúdení Komisie týkajúcom sa cieľov členských štátov ⁽¹⁹⁾ sa už poukazuje na to, že pri stanovovaní spoločných cieľov naďalej existujú mnohé nedostatky z dôvodu ich pomerne všeobecného vymedzenia. Napríklad len 30 % členských štátov stanovilo merateľné ciele eutrofizácie a menej ako 20 % z nich tak urobilo pre všetky ostatné deskriptory. Znamená to, že ich nemožno všetky prepojiť s konkrétnymi činnosťami v oblasti monitorovania. Monitorovacie programy sa preto nemôžu vzťahovať na všetky ciele.

Monitorovacie programy okrem toho neposkytujú dostatočné údaje na posúdenie pokroku dosiahnutého v dôsledku opatrení, a to napriek odporúčaniam, ktoré Komisia prijala v roku 2017 ⁽²⁰⁾ a v roku 2018 ⁽²¹⁾. Mnohé členské štáty vyhlásili, že monitorovanie zatiaľ nepostačuje na to, aby sa vzťahovalo na pokrok v opatreniach a meranie ich účinnosti. Na monitorovanie účinnosti musia byť opatrenia špecifické pre skúmaný deskriptor a nemôžu byť generické ani sa v širšom zmysle týkať vplyvov ľudskej činnosti, ako je tomu často v súčasnosti.

Z nahlásených informácií je v konečnom dôsledku zložitá presne posúdiť prepojenia s inými povinnosťami podávania správ podľa rámcovej smernice o morskej stratégii (najmä s článkami 8, 9, 10 a 13). Zdá sa, že medzery naďalej existujú v porozumení i) prvkov/parametrov, ktoré by sa mali monitorovať na posúdenie dobrého environmentálneho stavu; ii) koncepčných prístupov na stanovenie cieľov a iii) toho, čo by sa malo nahlasovať, pokiaľ ide o monitorovanie týkajúce sa opatrení.

Komisia by preto chcela zdôrazniť, že konzistentné a ucelené monitorovanie bude možné len vtedy, ak sú ciele dostatočne konkrétne a jednoznačne prepojené s konkrétnym kritériom dobrého environmentálneho stavu. Len tak sa nimi podporí vykonávanie článku 10 a meranie pokroku dosiahnutého smerom k týmto cieľom.

2.3 Priestorový/časový rozsah a frekvencia monitorovania

Monitorovacie úsilie sa prevažne zameriava na pobrežné vody, čo naznačuje potrebu zlepšeného monitorovania v iných slabšie zastúpených oblastiach, najmä mimo pobrežných vôd členských štátov, na ktoré sa vzťahuje aj rozsah pôsobnosti právnych predpisov. Komisia uznáva výzvy a náklady, ktoré vznikajú pri monitorovaní na mori. Preto bola poskytnutá cieľová podpora prostredníctvom projektov financovaných z fondov EÚ, ako sú Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF) a jeho predchodca Európsky námorný a rybársky fond (ENRF), regionálneho financovania (Interreg) a v rámci programu Horizont 2020. Komisia nedávno uverejnila dokument o príležitostiach na financovanie

⁽¹⁶⁾ Pozri s. 95 – 118 a 175 – 177 analýzy JRC.

⁽¹⁷⁾ Ako sa predpokladá v rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/848.

⁽¹⁸⁾ Vzťahuje sa na posúdenie morského prostredia (článok 8), určenie dobrého environmentálneho stavu (článok 9) a environmentálne ciele (článok 10): C(2022) 1392 „Oznámenie Komisie o odporúčaníach pre jednotlivé členské štáty a regióny týkajúce sa aktualizovaných správ z roku 2018 týkajúcich sa článkov 8, 9 a 10 rámcovej smernice o morskej stratégii (2008/56/ES)“.

⁽¹⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 18.

⁽²⁰⁾ COM (2017) 3 final.

⁽²¹⁾ COM (2018) 562 final.

podpory životného prostredia v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 a nástroja NextGenerationEU⁽²²⁾. Misiou programu Horizont Európa Obnoviť naše oceány a vody do roku 2030 sa zavedie digitálny systém monitorovania životného prostredia. Tento systém vrátane európskeho digitálneho dvojčata oceánu, projektov v rámci Misie a ďalších opatrení by členským štátom mohol ďalej pomáhať pri zlepšovaní ich kapacity na monitorovanie morského prostredia.

V skratke, zaujatím prístupu k monitorovaniu založeného na riziku, spájaním úsilia prostredníctvom lepšej koordinácie a lepším využívaním uvedených fondov EÚ a príležitostí možno rozšíriť územnú pôsobnosť monitorovacích programov členských štátov.

Pokiaľ ide o frekvenciu monitorovania, poskytnuté informácie⁽²³⁾ sú príliš rozsiahle na to, aby odhalili akékoľvek vzory (napríklad odkazom na celý monitorovací program), najmä vzhľadom na vysoký počet monitorovacích programov a mnohé prvky a parametre. Takéto informácie sú však rozhodujúce pre koordináciu na regionálnej úrovni. Navyše viacero prvkov podlieha početným frekvenciám monitorovania, z čoho vyplýva, že členské štáty nahlásili monitorovacie programy, ktoré sa už vyžadujú v rámci iných právnych povinností, ako je rámcová smernica o vode alebo regionálne morské dohovory. Z posúdenia zároveň vyplýva, že frekvencia nebola riadne koordinovaná v rámci členských štátov ani naprieč regiónmi. Komisia preto členské štáty vyzýva, aby svoje podávanie správ harmonizovali a objasnili, napríklad uvedením rozsahov frekvencie monitorovania, a to vrátane podrobností, ako sú odkazy na konkrétne kritérium deskriptora, priestorový rozsah atď.

Okrem toho nie je jasné priestorové vymedzenie monitorovacích programov, pričom chýbajú podrobnosti o staniciach na odber vzoriek. Priestorové pokrytie by malo udávať rozsah oblasti (vyjadrený ako percentuálny podiel alebo vrstva), na ktorú sa vzťahuje monitorovací program, či už v rámci oblasti súdnej právomoci alebo oblasti priestorového rozloženia druhov. Napríklad v prípade vysoko mobilných druhov by toto pole malo byť zodpovedať monitorovanej oblasti vo vzťahu k priestorovému rozloženiu druhov, alebo by sa malo vypustiť s cieľom predísť zbytočnej záťaži.

Napokon treba zdôrazniť, že časové a priestorové nezrovnalosti patria medzi najčastejšie nedostatky. Nahlásené údaje neposkytujú dostatočné podrobnosti o tom, na ktorom mieste a s akou frekvenciou sa monitorovanie uskutočňuje.

2.4 Regionálna koordinácia

Hoci existuje viacero regionálne dohodnutých metód monitorovania⁽²⁴⁾, ktoré niektoré členské štáty využívajú, členské štáty v mnohých prípadoch uviedli, že používajú vnútroštátne alebo „iné“ metódy monitorovania⁽²⁵⁾. Znamená to, že v počte zvažovaných prvkov a v parametroch monitorovaných členskými štátmi v rámci toho istého regiónu pretrvávajú podstatné rozdiely. Konkrétne si regionálna spolupráca v oblasti monitorovania stále vyžaduje značnú regionálnu harmonizáciu, napríklad pokiaľ ide o deskriptory, ako sú potravinové reťazce (deskriptor 4) a hydrografické zmeny (deskriptor 7).

Komisia sa aktívne podieľa na práci regionálnych morských dohovorov; zastupuje EÚ ako zmluvnú stranu (Barcelonský dohovor, dohovory OSPAR a HELCOM) alebo v úlohe pozorovateľa (Bukurešťský dohovor). Zároveň prostredníctvom špecializovaných fondov EÚ podporuje projekty a činnosti na zvýšenie regionálnej koordinácie monitorovacích programov členských štátov. Takýto postup sa uplatnil v prípade fondu ENRF a bude sa uplatňovať aj naďalej v prípade jeho nástupcu, fondu ENRAF⁽²⁶⁾.

⁽²²⁾ Nájdite svoj program financovania z prostriedkov EÚ na ochranu životného prostredia – Úrad pre vydávanie publikácií EÚ (europa.eu)

⁽²³⁾ Pozri s. 179 analýzy JRC.

⁽²⁴⁾ Najmä z dvoch regionálnych morských dohovorov, a to v oblastiach severovýchodného Atlantiku (dohovor OSPAR) a Baltského mora (HELCOM).

⁽²⁵⁾ Pozri s. 119 – 149 a 181 analýzy JRC.

⁽²⁶⁾ Výzva fondu ENRAF na predkladanie návrhov – Regionálne hlavné projekty na podporu udržateľného modrého hospodárstva v morských oblastiach EÚ (europa.eu).

2.5 Súdržnosť s inými politikami

Monitorovacie programy mali poskytnúť informácie o tom, ku ktorým iným politikám EÚ a medzinárodným dohodám (vrátane regionálnych morských dohovorov) prispievajú a naopak. Členské štáty uviedli viaceré politiky a rámce relevantné pre monitorovanie rôznych deskriptorov rámcovej smernice o morskej stratégii, hoci nie konzistentne ⁽²⁷⁾.

Ak napríklad vezmeme do úvahy odkazy na právne predpisy EÚ v rozhodnutí (EÚ) 2017/848, v prípade deskriptora o nepôvodných druhoch (deskriptor 2) uvádza nariadenie o inváznych nepôvodných druhoch ⁽²⁸⁾ len päť členských štátov v oblasti Baltského mora ⁽²⁹⁾, štyri štáty v oblasti Atlantiku ⁽³⁰⁾ a iba dva členské štáty v oblasti Stredozemného mora ⁽³¹⁾. Vzhľadom na prepojenia medzi uvedenými dvoma právnymi predpismi je to prekvapujúce. Rámec pre zber údajov v rámci viacročného plánu spoločnej rybárskej politiky ⁽³²⁾, ktorý je hlavným monitorovacím programom pre druhy lovené pri komerčnom rybolove, nahlásili všetky členské štáty v rámci deskriptora komerčne využívaných rýb a mäkkýšov (deskriptor 3), či už samostatne alebo v kombinácii s inými programami. Pokiaľ ide o eutrofizáciu (deskriptor 5) a kontaminujúce látky (deskriptor 8), podávanie správ sa prevažne prepája s rámcovou smernicou o vode ⁽³³⁾, ako aj s nariadením o hygiene potravín ⁽³⁴⁾, pokiaľ ide o kontaminujúce látky v plodoch mora (deskriptor 9). Väčšina členských štátov v prípade deskriptora biodiverzity (deskriptor 1) odkazuje na zavedené monitorovacie programy stanovené v smerniciach o biotopoch a o vtáctve a v spoločnej rybárskej politike. Hoci ide o povzbudzivý vývoj, stále treba vynaložiť úsilie na zosúladenie monitorovania medzi uvedenými smernicami a rámcovou smernicou o morskej stratégii. Navyše, hoci mnohé členské štáty uvádzajú monitorovanie podmorského hluku zavedené v rámci regionálnych morských dohovorov (najmä dohovorov OSPAR a HELCOM) ako relevantné z hľadiska deskriptora 11 smernice, ktorý sa týka energie a podmorského hluku, prepojenia s týmito programami na akejkoľvek úrovni podrobností uvádza len málo členských štátov.

2.6 Pokrok v porovnaní so správami o monitorovaní z roku 2014

Podávanie správ v roku 2020 sa riadilo prístupom, ktorý bol v porovnaní s predchádzajúcim podávaním správ jednoduchší. Členské štáty boli vyzvané, aby prepojili svoje monitorovacie programy z roku 2014 s novým formátom podávania správ s cieľom zohľadniť rozhodnutie (EÚ) 2017/848. Nie všetky z nich však na túto výzvu reagovali ⁽³⁵⁾. Mnohé príspevky z podávania správ v roku 2014 chýbali alebo boli v roku 2020 nahlásené odlišne. Očakáva sa, že sa to vyrieši v priebehu nadchádzajúcich cyklov podávania správ, a to vďaka jednoduchšiemu prístupu (zníženie úrovni podávania správ z troch na dve), ktorý sa zaviedol počnúc od podávania správ v roku 2020.

3. ZÁVEREČNÉ POZNÁMKY

Monitorovacie programy majú pri správnom vypracovaní schopnosť nielen informovať subjekty verejného sektora o stave morského prostredia, ale aj pomôcť členským štátom a hospodárskym subjektom lepšie porozumieť prepojeniu medzi ich činnosťami a vplyvmi. Napríklad by monitorovacie programy mali byť schopné poskytovať informácie o pozitívnom vplyve opatrení v oblasti riadenia rybárstva na tie druhy a biotopy, pre ktoré sú tieto opatrenia prínosom. Podobne informácie o činnostiach na pevnine, ako je poľnohospodárstvo, môžu viesť k nápravným opatreniam, ktorými sa v konečnom dôsledku znižuje eutrofizácia spôsobená týmito činnosťami. Spoľahlivé mechanizmy monitorovania okrem toho zlepšujú porozumenie vplyvom projektov veľkého hospodárskeho alebo sociálneho významu, ako je vyradovanie zariadení ťažby ropy a plynu na mori alebo rozsiahle zavádzanie energie z morských obnoviteľných zdrojov. Monitorovanie preto prispieva k lepšiemu zmierňovaniu environmentálnych rizík a ubezpečuje verejnosť, čím sa uľahčuje prijímanie rozhodnutí o verejných investíciách.

⁽²⁷⁾ Pozri s. 150 – 157 a 181 analýzy JRC.

⁽²⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov (Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 35.).

⁽²⁹⁾ Dánsko, Estónsko, Lotyšsko, Fínsko a Švédsko.

⁽³⁰⁾ Belgicko, Dánsko, Španielsko a Švédsko.

⁽³¹⁾ Španielsko a Taliansko.

⁽³²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22.).

⁽³³⁾ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1.).

⁽³⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1.).

⁽³⁵⁾ Pozri s. 164 – 166 a 183 analýzy JRC.

Najnovšie zostavovanie prvkov, aspektov a parametrov, ktoré sa monitorujú v celej EÚ pre všetky deskriptory rámcovej smernice o morskej stratégii, poukázalo na nedostatky pri monitorovaní. Z nahlásených informácií je zložité posúdiť prepojenia s inými povinnosťami podávania správ podľa rámcovej smernice o morskej stratégii (najmä s článkami 8, 9, 10 a 13), najmä preto, že dobrý environmentálny stav, ciele a opatrenia neboli v predchádzajúcich správach podľa rámcovej smernice o morskej stratégii nahlásené dostatočne konkrétnym a merateľným spôsobom, ako sa zdôrazňuje v posúdení Komisie z roku 2022. Spoločné monitorovacie programy naprieč sektormi a regiónmi sa okrem toho vykazujú nekonzistentne. Z toho vyplýva, že členské štáty zatiaľ naplno nevyužívajú prepojenia s inými sektormi, či už na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, čo vedie k problémom v oblasti efektívnosti.

Členské štáty by mali uprednostniť prácu na riešení týchto nedostatkov, a to na všetkých úrovniach vykonávania smernice. Tieto odporúčania by mali členským štátom pomôcť odstrániť nedostatky a vypracovať efektívne monitorovacie programy, ktorými sa v konečnom dôsledku prispeje k dosiahnutiu ich environmentálnych cieľov. Čisté a zdravé morské a pobrežné životné prostredie je nielen právnou požiadavkou či morálnou povinnosťou voči budúcim generáciám. Ide aj o nevyhnutný základ všetkých námorných činností a základnú podmienku udržateľnosti kľúčových hospodárskych odvetví, ako je rybárstvo a cestovný ruch. Ochrana a systematické monitorovanie morského a pobrežného životného prostredia je tak skutočne zmysluplnou investíciou, a to aj z hospodárskeho hľadiska.

Komisia si je vedomá, že monitorovanie environmentálnych parametrov na posudzovanie morského prostredia je obrovskou úlohou. Týka sa početných aspektov vzťahujúcich sa na mnohé morské druhy, biotopy a viaceré antropogénne tlaky a vplyvy. Úsilie vynaložené členskými štátmi je pozoruhodné a napriek zisteným nedostatkom treba uznať, že koordinované environmentálne morské monitorovanie v EÚ v zmysle rámcovej smernice o morskej stratégii a štyroch regionálnych morských dohovorov predstavuje celosvetovo unikátny úspech.

Komisia, ako sa zdôrazňuje v jej správe Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní rámcovej smernice o morskej stratégii z roku 2020 ⁽³⁶⁾, považuje smernicu za harmonizovaný právny rámec, ktorým sa umožňuje nepretržité zlepšovanie zhromažďovania údajov a ktorým sa podporuje príprava komplexných programov monitorovania morí. Komisia v tej istej správe zároveň podotýka, že údaje, ktoré členské štáty zhromaždili prostredníctvom monitorovacích programov podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, často nie sú porovnateľné. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že tieto monitorovacie programy nie sú vždy prepojené s cieľmi, pričom ich vzájomné prepojenie často nie je optimálne z dôvodu ich stanovenia pred prijatím opatrení.

Komisia trvá na tom, že monitorovacie programy by mali harmonizovaným spôsobom merať stav morského prostredia, dosahovanie environmentálnych cieľov a účinnosť opatrení. Komisia tieto úvahy začlení do prebiehajúceho preskúmania rámcovej smernice o morskej stratégii, a to s cieľom súbežne zjednodušiť požiadavky na podávanie správ. Údaje získané z týchto monitorovacích programov majú v konečnom dôsledku zásadný význam pre realizáciu Európskej zelenej dohody, pričom slúžia ako zdroj informácií, hneď ako sú k dispozícii, pre monitorovacie rámce v oblasti nulového znečistenia a biodiverzity v rámci zastrešujúceho monitorovacieho rámca ôsmeho environmentálneho akčného programu (EAP). Napokon prispievajú aj k vykonávaniu globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 doplnením hlavných a iných ukazovateľov súvisiacich s moriami a uľahčením prijímania vnútroštátnych stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity.

⁽³⁶⁾ Správa o vykonávaní rámcovej smernice o morskej stratégii (europa.eu)

Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii
(Vec M.11075 – EBERT HERA ESSER HOLDING / SERVICECO)

(Text s významom pre EHP)

(2023/C 165/02)

Dňa 3. mája 2023 sa Komisia rozhodla nevzniesť námietku voči uvedenej oznámenej koncentrácii a vyhlásiť ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽¹⁾. Úplné znenie rozhodnutia je dostupné iba v anglickom jazyku a bude zverejnené po odstránení akýchkoľvek obchodných tajomstiev. Bude dostupné:

- v časti webovej stránky Komisie o hospodárskej súťaži venovanej fúziám (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Táto webová stránka poskytuje rôzne možnosti na vyhľadávanie individuálnych rozhodnutí o fúziách podľa názvu spoločnosti, čísla prípadu, dátumu a sektorových indexov,
- v elektronickej podobe na webovej stránke EUR-Lexu (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>) pod číslom dokumentu 32023M11075. EUR-Lex predstavuje online prístup k právu Európskej únie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾

8. mája 2023

(2023/C 165/03)

1 euro =

Mena			Výmenný kurz	Mena			Výmenný kurz
USD	Americký dolár		1,1037	CAD	Kanadský dolár		1,4710
JPY	Japonský jen		149,15	HKD	Hongkongský dolár		8,6618
DKK	Dánska koruna		7,4473	NZD	Novozélandský dolár		1,7389
GBP	Britská libra		0,87228	SGD	Singapurský dolár		1,4620
SEK	Švédská koruna		11,2012	KRW	Juhokórejský won		1 458,26
CHF	Švajčiarsky frank		0,9813	ZAR	Juhoafrický rand		20,2552
ISK	Islandská koruna		150,50	CNY	Čínsky juan		7,6347
NOK	Nórska koruna		11,5505	IDR	Indonézska rupia		16 237,42
BGN	Bulharský lev		1,9558	MYR	Malajzijský ringgit		4,8971
CZK	Česká koruna		23,410	PHP	Filipínske peso		61,015
HUF	Maďarský forint		372,20	RUB	Ruský rubel		
PLN	Poľský zlotý		4,5693	THB	Thajský baht		37,382
RON	Rumunský lei		4,9246	BRL	Brazílsky real		5,4613
TRY	Turecká líra		21,5304	MXN	Mexické peso		19,6393
AUD	Austrálsky dolár		1,6244	INR	Indická rupia		90,2775

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾**9. mája 2023**

(2023/C 165/04)

1 euro =

Mena			Mena		
		Výmenný kurz			Výmenný kurz
USD	Americký dolár	1,0959	CAD	Kanadský dolár	1,4679
JPY	Japonský jen	147,97	HKD	Hongkongský dolár	8,5934
DKK	Dánska koruna	7,4452	NZD	Novozélandský dolár	1,7320
GBP	Britská libra	0,86990	SGD	Singapurský dolár	1,4544
SEK	Švédská koruna	11,1885	KRW	Juhokórejský won	1 451,90
CHF	Švajčiarsky frank	0,9788	ZAR	Juhoafrický rand	20,2003
ISK	Islandská koruna	150,70	CNY	Čínsky juan	7,5853
NOK	Nórska koruna	11,5750	IDR	Indonézska rupia	16 159,20
BGN	Bulharský lev	1,9558	MYR	Malajzijský ringgit	4,8762
CZK	Česká koruna	23,363	PHP	Filipínske peso	61,123
HUF	Maďarský forint	371,68	RUB	Ruský rubel'	
PLN	Poľský zlotý	4,5723	THB	Thajský baht	36,921
RON	Rumunský lei	4,9200	BRL	Brazílsky real	5,4863
TRY	Turecká líra	21,3858	MXN	Mexické peso	19,4970
AUD	Austrálsky dolár	1,6217	INR	Indická rupia	89,9495

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

INFORMÁCIE ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Oznámenie o oblastiach, v prípade ktorých sa môžu udeľovať povolenia na prieskum a ťažbu uhľovodíkov

(2023/C 165/05)

Ministerstvo hospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja podľa článku 20 Zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov [Nadrodne novine (NN, Úradný vestník Chorvátskej republiky) č. 52/18, 52/19 a 30/21] v mene Chorvátskej republiky týmto uverejňuje

Vláda Chorvátskej republiky vyzýva všetky zainteresované osoby, aby predložili ponuky na udelenie povolení na prieskum a ťažbu uhľovodíkov v prieskumných blokoch dostupných na pevnine.

1. INFORMÁCIE O PRIESKUMNÝCH BLOKOCH

Oblasti na prieskum a ťažbu uhľovodíkov na pevnine, ktoré majú k dispozícii povolenia na prieskum a ťažbu uhľovodíkov, sú:

1. Prieskumný blok SA-08/SA-09
2. Prieskumný blok SA-11/SA-12
3. Prieskumný blok DR-02/1

Mapy a súradnice prieskumných blokov sa uvádzajú v dokumentácii výberového konania.

Prieskumné bloky, ktoré majú k dispozícii povolenia na prieskum a ťažbu, boli predmetom predchádzajúceho výberového konania na prieskum a ťažbu uhľovodíkov, v ktorom nebolo udelené povolenie na prieskum a ťažbu uhľovodíkov alebo povolenie na prieskum a ťažbu uhľovodíkov udelené bolo, ale nebola podpísaná žiadna zmluva na prieskum a ťažbu uhľovodíkov; jeden z blokov zodpovedá oblasti, ktorej sa investor vzdal v procese prieskumu uhľovodíkov v súlade s článkom 36 Zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov.

2. KRITÉRIÁ VÝBERU UCHÁDZAČOV

Podľa článku 2 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3) v súvislosti s bezpečnosťou štátu a v súlade s článkom 19 Zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov treba pri výbere najlepšieho uchádzača zohľadniť tieto kritériá:

1. technická, finančná a odborná spôsobilosť uchádzača;
2. ako mieni uchádzač vykonávať činnosti, na ktoré sa vzťahuje povolenie na prieskum a ťažbu uhľovodíkov;
3. celková kvalita predloženej ponuky;
4. finančné podmienky, ktoré uchádzač ponúka za vydanie povolenia na prieskum a ťažbu uhľovodíkov a
5. akýkoľvek nedostatok uchádzača týkajúci sa efektivity alebo zodpovednosti v akejkoľvek forme, ktorý sa prejavil v iných krajinách pri vykonávaní činností, na ktoré sa vzťahovalo povolenie na prieskum a ťažbu uhľovodíkov.

Ďalším kritériom výberu uchádzača je poplatok za uzavretie zmluvy na prieskum a ťažbu uhľovodíkov, ktorého minimálna výška sa stanovuje nariadením uvedeným v článku 51 Zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov.

Ak sú po vyhodnotení na základe kritérií podľa zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov dve alebo viaceré ponuky rovnocenné, v konečnom rozhodnutí sa zohľadnia iné relevantné, objektívne a nediskriminačné kritériá.

3. POSTUP PREDKLADANIA PONÚK

Ponuky sa majú predkladať v súlade s dokumentáciou výberového konania uverejnenou na oficiálnom webovom sídle chorvátskej agentúry pre uhľovodíky – www.azu.hr – a predložiť agentúre pre uhľovodíky v súlade s ustanoveniami zákona o prieskume a ťažbe uhľovodíkov a súťažnými podkladmi.

Všetky ostatné relevantné informácie a oznámenia sa nachádzajú na webovom sídle agentúry pre uhľovodíky – www.azu.hr.

Oznámenie o dostupnosti oblastí v Rakúsku na účely vyhľadávania, prieskumu a ťažby uhľovodíkov

(2023/C 165/06)

V zmysle článku 3 ods. 3 smernice 94/22/ES ⁽¹⁾ týmto spolkový minister financií Rakúskej republiky oznamuje, že podľa zákona o nerastných surovinách (Mineralrohstoffgesetz, Spolkový vestník I č. 38/1999), naposledy zmeneného spolkovým zákonom uverejneným v Spolkovom vestníku I č. 60/2022, je celé výsostné územie Rakúskej republiky nepretržite k dispozícii v zmysle článku 3 ods. 3 za predpokladu, že neexistujú zmluvy o vyhľadávaní, ťažbe a skladovaní uhľovodíkov, príp. predchádzajúce povolenia na ťažbu, ktorých súčasťou sú aj uhľovodíky. Zodpovedajúce podrobné informácie Vám poskytne Spolkové ministerstvo financií, sekcia VI – Telekomunikácie, poštové služby a baníctvo, Denigasse 31, 1200 Viedeň.

Toto oznámenie nahrádza oznámenie Rakúskej republiky uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* C 111 z 3. apríla 2020, s. 3.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3.

V

(Oznamy)

INÉ AKTY

EURÓPSKA KOMISIA

Uverejnenie schválenej štandardnej zmeny špecifikácie výrobku s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením v sektore poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ako sa uvádza v článku 6b ods. 2 a 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 664/2014

(2023/C 165/07)

Toto oznámenie sa uverejňuje v súlade s článkom 6b ods. 5 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 664/2014 ⁽¹⁾.

Oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením s pôvodom v členskom štáte

(Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012)

„Χαλλούμι/Halloumi/Hellim“

EÚ č.: PDO-CY-01243-AM03 – 14.3.2023

CHOP (X) CHZO ()

1. Názov výrobku

„Χαλλούμι/Halloumi/Hellim“

2. Členský štát, ku ktorému zemepisná oblasť patrí

Cyprus

3. Orgán členského štátu oznamujúci štandardnú zmenu

Odbor poľnohospodárstva – ministerstvo poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a životného prostredia

4. Opis schválenej zmeny (schválených zmien)**1. Zahrnutie nepreloženého (jednovrstvového) syra Halloumi do špecifikácie výrobku**

Tvar výrobku sa môže líšiť a môže byť: preložený alebo nepreložený, obdĺžnikový alebo polkruhový.

Táto zmena má vplyv na jednotný dokument.

2. Možnosť použitia surového mlieka na výrobu syra Halloumi

Pasterizácia mlieka používaného na výrobu syra Halloumi nie je povinná.

Táto zmena má vplyv na jednotný dokument.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 179, 19.6.2014, s. 17.

3. Krok výroby umožňujúci opätovné ohrievanie syreniny nakrájanej ihneď po zrazení mlieka až na 40 °C nie je povinný

Na základe tejto zmeny nie je povinný krok výroby umožňujúci opätovné ohrievanie syreniny nakrájanej ihneď po zrazení mlieka až na 40 °C.

Táto zmena nemá vplyv na jednotný dokument.

4. Možnosť pridať mäto aj v iných krokoch výrobného postupu syra Halloumi

Možnosť pridať mäto v kroku prekladania, ale aj pred zabalením výrobku.

Táto zmena nemá vplyv na jednotný dokument.

5. Suché solenie na syrárskom stole nie je povinné a zavádza sa možnosť solenia výlučne v solenej srvátke pred zabalením výrobku

Krok výroby zahŕňajúci suché solenie syra Halloumi na syrárskom stole nie je povinný a zavádza sa možnosť solenia výrobku výlučne v solenej srvátke pred jeho zabalením.

Táto zmena nemá vplyv na jednotný dokument.

6. Možnosť ponechať výrobok v solenej srvátke pred balením najmenej 8 hodín a najviac 3 dni

Výrobok sa môže ponechať v solenej srvátke pred zabalením menej ako jeden deň (ale aspoň osem hodín) a najviac tri dni.

Táto zmena nemá vplyv na jednotný dokument.

7. Zavedenie možnosti ohrievania baleného výrobku počas najviac troch minút tak, aby jeho vnútorná teplota presiahla 72 °C

Súčasťou výrobného postupu je možnosť ohrievania výrobku po zabalení počas najviac troch minút, pričom jeho vnútorná teplota presiahne 72 °C.

Táto zmena má vplyv na jednotný dokument.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Χαλλούμι/Halloumi/Hellim“

EÚ č.: PDO-CY-01243-AM03 – 14.3.2023

CHOP (X) CHZO ()

1. **Názov (názvy) [CHOP alebo CHZO]**

„Χαλλούμι/Halloumi/Hellim“

2. **Členský štát alebo tretia krajina**

Cyprus

3. **Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny**

3.1. *Druh výrobku [uvedený v prílohe XI]*

Trieda 1.3. Syry

3.2. *Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1*

V celom texte sa bude používať názov „Halloumi“, ktorý zastupuje uvedené názvy, t. j. „Χαλλούμι/Halloumi/Hellim“. Existujú dva typy syra „Halloumi“ – čerstvý a zrelý. Čerstvý syr „Halloumi“ sa vyrába zo syreniny, ktorá vzniká zrážaním mlieka pomocou syridla. Syrenina sa zohreje a vyformuje do charakteristického tvaru. Čerstvý syr je polotvrdý, pružný, preložený na polovice alebo nepreložený (pravouhlý alebo polokruhový tvar), biely až bieložltý, má pravidelnú textúru, ľahko sa krája, vyznačuje sa charakteristickou vôňou a chuťou. Má intenzívnu vôňu pripomínajúcu mlieko/srvátku, mäťovú arómu a chuť, pach pripomínajúci hospodárske zvieratá a výraznú, slanú chuť. Maximálny obsah vlhkosti je 52 %, minimálny obsah tuku 43 % (v sušine) a maximálny obsah soli 3 %. Zrelý

„Halloumi“ sa vyrába zo syreniny, ktorá sa získava zrážaním mlieka pomocou syridla. Syrenina sa zohreje a vyformuje do charakteristického tvaru a následne dozrieva v osolenej srvátke minimálne 40 dní. Zrelý syr je polotvrdý až tvrdý, málo pružný, preložený na polovice alebo nepreložený (pravouhlý alebo polookrúhly tvar), biely až žltastý, má pravidelnú textúru, ľahko sa krája, vyznačuje sa charakteristickou vôňou a chuťou. Má intenzívnu vôňu pripomínajúcu mlieko/srvátku, mäťovú arómu a chuť, pach pripomínajúci hospodárske zvieratá a výraznú, slanú chuť; chuť mierne trpká a veľmi slaná. Maximálny obsah vlhkosti je 37 %, minimálny obsah tuku 40 % (v sušine) a maximálny obsah soli 6 % a miera kyslosti 1,2 % (vyjadrená ako kyselina mliečna v sušine).

Syry „Halloumi“ vážia 150 až 1 200 gramov.

3.3. Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)

Vzhľadom na mlieko používané na výrobu „Halloumi“ bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 664/2014, platia tieto pravidlá:

Ovčie a kozie mlieko pochádza z miestnych a iných plemien vrátane ich krížencov, ktoré sú na paši celý rok za predpokladu, že to umožňujú poveternostné podmienky. Všetky objemové krmivá, ktorými sa krmia ovce a kozy, pochádzajú z miestnej produkcie (zelené objemové krmivá, seno, siláž, slama a paša). Ako doplnkové krmivo sa môžu používať obilniny (vrátane jačmeňa a kukurice), bielkovinové krmivá (napr. sójová múčka z čiastočne olúpaných bôbov), produkty a vedľajšie produkty z rôznych surovín (napríklad pšeničné otruby), ako aj anorganické látky, vitamíny a stopové prvky.

Kravske mlieko pochádza od ustajnených kráv, ktorých krmivo tvorí objemové krmivo, seno, siláž a slama z domácej produkcie a prevažne z domácich krmných rastlín, ako aj doplnkové krmivo. Konkrétne krmivo pre kravy pozostáva z miestneho objemového krmiva (zelené objemové krmivá, seno, siláž, slama). Zvyšok krmiva tvorí doplnkové krmivo (predovšetkým jačmeň, kukurica, sója a otruby) a iné bielkovinové krmivá (napr. sójová múčka z čiastočne olúpaných bôbov), produkty a vedľajšie produkty z rôznych surovín (napríklad pšeničné otruby), ako aj anorganické látky, vitamíny a stopové prvky.

Mlieko (čerstvé ovčie alebo kozie mlieko alebo ich zmes, s pridaným kravským mliekom alebo bez neho), syridlo (ale nie z ošipaných), čerstvé alebo sušené listy mäty klasnatej (*Mentha viridis*) a soľ. Podiel ovčieho alebo kozieho mlieka alebo ich zmesi musí za každých okolností byť väčší ako podiel kravského mlieka. Inými slovami, ak sa k ovčiemu alebo koziemu mlieku alebo ich zmesi pridáva kravske mlieko, podiel kravského mlieka v syre „Halloumi“ nesmie byť väčší než podiel ovčieho alebo kozieho mlieka alebo ich zmesi. Mlieko používané na výrobu „Halloumi“ je cyperské plnotučné mlieko. Môže byť surové alebo pasterizované alebo zahriate na teplotu vyššiu ako 65 °C. Nesmie sa používať kondenzované mlieko a nesmie sa pridávať ani sušené mlieko, kondenzované mlieko, kazeínové soli, farbivá, konzervačné látky ani iné prídavné látky. Nesmie obsahovať antibiotiká, pesticídy ani iné škodlivé látky.

Ovčie a kozie mlieko pochádza z miestnych a iných plemien vrátane ich krížencov, ktoré sa chovajú vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

Kravske mlieko pochádza od kráv, ktoré sa na Cypre začali chovať postupne a chovajú sa vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

3.4. Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti

Ovčie, kozie aj kravske mlieko, ktoré tvoria surovinu na výrobu syra „Halloumi“, sa produkuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti. Aj samotný „Halloumi“ sa vyrába vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

3.5. Špecifické pravidlá krájania, strihania, balenia atď. výrobku, ktorého sa týka názov zapísaný v registri

Balenie a prípadne ohrievanie syra „Halloumi“ sa musí uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti z týchto dôvodov: a) „Halloumi“ sa musí zabaliť okamžite po výrobe, aby sa zabránilo ďalšiemu zreniu; b) výrobný postup (výroba – balenie – akékoľvek ohrievanie) syra „Halloumi“ sa nesmie prerušiť (kontinuálna výroba); c) výrobca musí výrobok zabaliť a náležite označiť etiketou, aby sa zaručila výsledovateľnosť; d) účelom je zabrániť tomu, aby sa akýkoľvek syr vyrobený mimo cyperského územia predával s CHOP „Halloumi“, a teda zaručiť kvalitu a pôvod výrobku a zabezpečiť vykonávanie požadovaných kontrol.

3.6. Špecifické pravidlá označovania výrobku, ktorého sa týka názov zapísaný v registri

Vzhľadom na zloženie mlieka používaného na výrobu syra „Halloumi“, v prípadoch, ak sa používa zmes rôznych druhov mlieka, jednotlivé druhy sa musia uvádzať na etikete, v zostupnom poradí podľa podielu.

4. Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti

Hranice územno-správnych okresov Nikózia, Limassol, Larnaca, Famagusta, Pafos a Kyrenia.

5. Súvislosť so zemepisnou oblasťou

5.1. Špecifickosť zemepisnej oblasti

Prírodné faktory: Cyprus sa vyznačuje stredozemným podnebím, pre ktoré sú typické horúce, suché letá a mierne, vlhké zimy. Veľmi dôležitú úlohu zohráva aj reliéf ostrova: v pohoriach sa zaznamenáva pomerne vysoký úhrn zrážok, čo ovplyvňuje hydrológiu a životné prostredie nižších polôh, pretože početné vodné toky sú napájané z prameňov celé mesiace po skončení dažďov. V pomere k svojej rozlohe má Cyprus v dôsledku svojho geologického zloženia, podnebia, zemepisnej polohy, okolitého mora a topografickej konfigurácie jednu z najrôznorodejších flór v oblasti Stredozemného mora (Tsintidis et al., 2002), ktorá zahŕňa 1 908 rastlinných druhov, z čoho 140 je endemických, čo znamená, že sa vyskytujú jedine na Cypre (Sekcia lesov, 2004). V neposlednom rade k miestnym plemenám mliečneho dobytku patrí aj miestne plemeno s tučným chvostom, ktoré je mimoriadne dobre prispôbené na suché podnebie a vysoké teploty v tejto oblasti, ako aj plemená kôz machaira a pissouri. Navyše sa na Cypre z ovčieho plemena chios (jeho chov sa na Cypre začal v 50. rokoch 20. storočia) a damascénskeho plemena kozy (chov sa začal v 30. rokoch 20. storočia) takisto vyšľachtili miestne typy plemien, pretože ako výsledok dlhodobého národného chovateľského programu sa odlišujú od pôvodnej populácie stavbou tela a charakteristikou produkcie mlieka.

Ludské faktory: z historických prameňov vyplýva, že na Cypre sa syr „Halloumi“ vyrábala od nepamäti. Doteraz najstaršia písomná zmienka pochádza z roku 1554 – pod názvom „calumi“ sa tento syr spomína v kódexe obsahujúcom päť rukopisov týkajúcich sa dejín Cypru (v súčasnosti sa kódex nachádza v knižnici benátskeho múzea Correr). K neskorším zmienkam patrí napríklad aj zmienka z roku 1788 z pera archimandrita Kypriana.

Význam syra „Halloumi“ v živote miestneho obyvateľstva jednoznačne dokumentuje umenie (poézia, próza), ako aj úloha, ktorá mu pripadla na poľnohospodárskych veľtrhoch (Lyssi, 1939). Zoznam tried výrobkov, (finančných) ocenení a podmienok účasti na poľnohospodárskom veľtrhu v Lyssi (uverejnený v gréčtine a turečtine) uvádza výrobky, ktoré bolo možné zaradiť do súťaže. Turecký názov syra „Halloumi“ je „Hellim“. Tureckí výrobcovia syra „Halloumi“ na Cypre používajú oba názvy nášho tradičného výrobku, alebo len názov „Hellim“. Je nespočetne veľa dôkazov, že oba názvy „Halloumi“ a „Hellim“ sa vzťahujú na rovnaký tradičný cyperský výrobok, ktorý sa označuje oboma názvami (noviny Halkin Sesi, 1959 a 1962 a balenia výrobku na vývoz s oboma názvami).

Úzke prepojenie medzi výrobkom a obyvateľmi ostrova vyplýva aj zo skutočnosti, že Halloumas, Hallouma, Halloumakis a Halloumis sú bežnými cyperskými priezviskami.

„Halloumi“ je už od nepamäti významnou súčasťou cyperskej kuchyne (Bevan, 1919; Pitcairn, 1934; Zigouris, 1952) a v priebehu celého roka pokrýval potreby cyperských rodín. „Halloumi“ bol „slávny cyperský syr, vyrábaný osobitným spôsobom“, jedna z najbežnejších príloh k chlebu v každej cyperskej domácnosti, neodmysliteľný v rodine každého poľnohospodára (Xioutas, 2001). Oddávna sa vyrábala nielen na miestnu spotrebu, ale vyvážala sa do rôznych krajín (archimandrit Kyprianos, 1788), napríklad do Egypta, Sýrie, Grécka, Turecka, Palestíny, Francúzska, Sudánu, Spojeného kráľovstva, Ameriky, Austrálie a Číny (Dawe, 1928).

Výrobný postup je jedinečný predovšetkým v tom, že výrobok sa počas určitého času zohreje na vysokú teplotu, preloží a pridáva sa k nemu mäta klasnatá. Zohriatie syreniny je veľmi dôležité, pretože sa ním vylepšujú organoleptické vlastnosti výrobku, ako dokladá príslušná štúdia. Konkrétne sa pri vysokej teplote tvoria vysoké úrovně určitých chemických zlúčenín, ktoré podmieňujú chuť syra „Halloumi“. Niektoré z týchto zlúčenín sú laktóny, napríklad δ -dodekalaktón (s typickou ovocnou chuťou) a δ -dekalaktón (s typickou krémovou chuťou), iné sú metylketóny s typickou mliečnou chuťou (P. Papademas, 2000).

„Halloumi“ sa od všetkých ostatných typov syra odlišuje vďaka typickému výrobnému kroku preloženia syreniny. Pôvodne preloženie slúžilo na účel jednoduchšieho uloženia syra do nádob so srvátkou. Navyše sa medzi vrstvy syra vzniknuté jeho preložením ukladajú listy mäty, ktoré sú teda takto fixované a konečný výrobok im vďaka za svoju charakteristickú arómu. Svoju charakteristickú arómu konečný výrobok získava vďaka výrobnému kroku, keď sa pri prekladaní syra pridáva mäta (*Mentha viridis*), ktorá obsahuje terpény pulegón (terpén mäty) a karvón (Papademas a Robinson, 1998). Vo výrobnom postupe sa osobitným spôsobom prejavujú vedomosti miestnych výrobcov.

5.2. Špecifickosť výrobku

Charakteristické vlastnosti výrobku:

- vlastnosť, že sa ani pri vysokých teplotách neroztápa ani nezačne roztekať (možno ho teda konzumovať nielen v surovom stave, ale aj opekaný, grilovaný atď.);
- zahriatie syreniny v srvátke na teplotu vyššiu ako 90 °C na minimálne 30 minút, ktoré predstavuje jedinečný krok vo výrobnom postupe a prispieva k osobitným organoleptickým vlastnostiam výrobku;
- prehnutie syra, čím vzniká jeho charakteristický tvar;
- jeho organoleptické vlastnosti (s charakteristickou vôňou a chuťou – má intenzívnu vôňu pripomínajúcu mlieko/srvátku, mäťovú arómu a chuť, pach pripomínajúci hospodárske zvieratá a výraznú, slanú chuť) podmienené predovšetkým ovčím a kozím mliekom (jeho chuť je daná krmivom týchto zvierat), mäťou, ktorá sa vo výrobnom procese pridáva, a prchavými zlúčeninami, ktoré sa tvoria pri zahrievaní syreniny, a
- jeho tradičný charakter, ktorý vyplýva zo skutočnosti, že sa na Cypre vyrába oddávna podľa tradičných metód, ktoré jedna generácia odovzdávala nasledujúcej. V súčasnosti majú potrebné vedomosti o výrobe miestni výrobcovia.

5.3. Príčinná súvislosť medzi zemepisnou oblasťou a kvalitou alebo vlastnosťami výrobku (pre CHOP) alebo danou kvalitou, povestou alebo inou vlastnosťou výrobku (pre CHZO)

Súvislosť medzi syrom „Halloumi“ a zemepisnou oblasťou spočíva v osobitosti stredozemného podnebia Cypru. Miestna vegetácia, ktorá slúži ako krmivo pre mliečne hospodárske zvieratá, podľa typických fáz miestnej mikroklímy prechádza štádiami od zeleného krmiva, cez polosuché až po suché. Niektoré zo spásaných rastlín sú endemické. Predmetná miestna cyperská vegetácia, ktorá slúži ako krmivo pre zvieratá buď čerstvá alebo sušená, má kľúčový vplyv na kvalitu mlieka, a teda na osobitné vlastnosti syra (Papademas, 2000). Dôkazom súvislosti medzi mikroflórou ostrova a syrom „Halloumi“ je výskyt laktobacila *Lactobacillus cypricasei* (laktobacil z cyperského syra), ktorý sa podarilo izolovať jedine z cyperského „Halloumi“ (Lawson et al., 2001). Aj mäta klasnatá, ktorá sa pridáva, sa výraznou mierou podpisuje na charakteristickej chuti výrobku. Ďalšími faktormi ovplyvňujúcimi organoleptické vlastnosti výrobku (predovšetkým jeho chuť a vôňu) je typ mlieka použitého na výrobu (keďže ovčie a kozie mlieko obsahujú určité masné kyseliny s nízkou molekulárnou hmotnosťou) a prchavé zlúčeniny, ktoré vznikajú pri výrobe.

Pokiaľ ide o súvislosť medzi ľudským faktorom a predmetným výrobkom, „Halloumi“ figuruje ako tradičný cyperský výrobok, pretože (ako sa opisuje v bode 5.1), od nepamäti zohrával veľmi dôležitú úlohu v živote a stravovaní obyvateľstva, ako gréckeho, tak tureckého pôvodu, a vedomosti o výrobe sa tradovali z generácie na generáciu. Tomuto tradičnému spôsobu výroby, ktorý sa odovzdáva z generácie na generáciu, možno pripísať ako charakteristický preložený tvar syra i jeho osobitnú vlastnosť, že sa pri vysokých teplotách neroztápa.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie výrobku

<http://www.moa.gov.cy/moa/da/da.nsf/All/82B33F7D83ABF5A8C225879C00346BA5?OpenDocument>.

KORIGENDÁ**Korigendum k predbežnému oznámeniu o koncentrácii (Vec M.11055 – EQUITIX / CUBE / RIVER RIDGE) – Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu**

(Úradný vestník Európskej únie C 133 zo 17. apríla 2023)

(2023/C 165/08)

Na strane 7, bod 1, prvý riadok:

namiesto: „4. apríla 2013“

má byť: „4. apríla 2023“.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK